

درس اول

آموزش مفاهیم

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

نهایت اول

وحی کردیم ، وصیت کردیم ، متفرق نشوید ، تشریح کرد ، وصیت کرد

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
سفارش کوچکیست... کردیم	وَصَّيْنَا	۴	تشریح ، کرد، مقرر کرد	شَرَعَ	۱
متفرق نشوید برآکنده نشوید	لَا تَتَفَرَّقُوا	۵	سفارش کرد، وصیت کرد	وَصَّى	۲
			وحی کردیم	أَوْحَيْنَا	۳

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

نهایت دوم

۲- مَا وَصَّيْنَا بِهٖ :
آنچه وصیت کرد به تو

۴- مَا وَصَّيْنَا بِهٖ :
آنچه سفارش کردیم به تو

۶- لَا تَتَفَرَّقُوا فِيهٖ :
متفرق نشوید در آن

۱- شَرَعَ لَكُمْ :
تشریح کرد برای شما

۳- أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ :
وحی کردیم به سوی تو

۵- أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ :
که برپا دارید دین را

۱- ما: آنچه

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۴۸۳ تا ۴۸۸ قرآن کریم را بخوانید.

ب- معنای قسمت اول آیه ۱۳ سوره شوری را بنویسید.

۱- شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ : تشریح کرد. برای شما. قسمتی از دین را.....

۲- ما وَصَّيْنا بِهِ نُوحًا آنچه وصیت کرد به آن حضرت نوح (ع) را.....

۳- وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ : و آنچه وحی کردیم به سوی تو.....

۴- وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى : .....

و آنچه سفارش کردیم به آن حضرت ابراهیم (ع) و حضرت موسی و حضرت عیسی (ع)

۵- ان اقيموا الدين ولا تتفرقوا فيه... ۱۳ : .....

که به پا دارید دین را و متفرق نشوید در آن

ج- از صفحه اول سوره شوری (۴۸۳) حداقل سه عبارت^۲ را که می‌توانید معنا کنید، بیابید و همراه با معنا بنویسید.

1) و هو علی کل شیء قدیر: و او بر همه چیز تواناست

2) کذلک یوحی الیک: این چنین وحی میکند به سوی تو

د- در صفحه ۴۸۷ قرآن کریم، چند پیام قرآنی که در دوره ابتدایی با آنها آشنا شده‌اید، آمده است. آنها را بیابید

و یکی از آنها را همراه با معنای آن بنویسید.

متن:

ترجمه:

۲- منظور از عبارت، یک جمله است که دارای معنای کامل می‌باشد.

۱- در اینجا «الذی» را «آنچه» معنا کنید.

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

آنها ، پرسیدی از ، مرده ، اندازه

ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	سَأَلْتُ	پرسیدی.. از	۵	تَهْتَدُونَ	هدایت شوید، هدایت می‌شوید
۲	هُنَّ	انها ، ایشان	۶	قَدْر	اندازه
۳	مَهْد	محل آرامش	۷	بَلَدَةٌ	سرزمین
۴	لَعَلَّ	تا ، شاید	۸	مَيِّت	میرده

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱- وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ : و اگر بپرسی از آنها ۲- مَنْ خَلَقَ : چه کسی افرید

۲- لَيَقُولُنَّ^۲ : حتما می‌گویند
 ۲- لَيَقُولُنَّ خَلَقْنَهُنَّ : ^{حتما} می‌گویند افرید انها را

۵- جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا :
 قرارداد برای شما زمین را محل آرامش
 ۶- لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ :
 شاید شما هدایت شوید

۷- لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ :
 شاید شما هدایت شوید

۸- بَلَدَةٌ مَيِّتًا :
 سرزمینی مرده
نکته: فعل ماضی پس از کلمات شرط (إن، مَنْ، إِذَا و...) بهتر است به صورت مضارع معنا شود، هرچند ترجمه به صورت ماضی نیز اشکال ندارد؛ مانند:

إِنْ شَاءَ اللَّهُ : اگر خواست (← بخواهد) خدا؛ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ : اگر بودید (← باشید) مؤمن
 مَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا : هرکس وارد آنجا شد (← شود) ایمن بود (← است)
 إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ : هنگامی که آمد (← بیاید) یاری خدا و پیروزی

۱- لَئِنْ = لَ + إِنْ
 ۲- لَيَقُولُنَّ = لَ + يَقُولُنَّ + نَ ؛ حتماً می‌گویند

۲- در اینجا «مَنْ» به صورت سؤالی (چه کسی) معنا می‌شود.

۲- شَيْئِل جمع شَيْئِل و به معنای «راه‌ها» است.

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۴۸۹ تا ۴۹۳ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیات ۹ تا ۱۱ سوره زخرف را کامل کنید.

- ۱- وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ : .....
و اگر بپرسی از آنها چه کسی آفرید آسمان و زمین را
- ۲- لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿۹﴾ : .....
حتماً میگویند آفرید انرا خداوند عزیز و دانا
- ۳- الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ مَهْدًا لِّكٰسِي .....
که قرار داد برای شما زمین را محل آرامش
- ۴- وَجَعَلَ لَكُم فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۱۰﴾ : .....
و قرار داد در آن راهها شاید شما هدایت شوید
- ۵- وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ : .....
و کسی که از آسمان آبی به اندازه نازل کرد
- ۶- فَاَنْشَرْنَا بِهٖ بَلَدَةً مَّيْتًا : .....
پس زنده کردیم به وسیله آن سرزمین مرده را
- ۷- كَذٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿۱۱﴾ : .....
(در روز قیامت از قبرها) بیرون آورده می شوید.

ج- این چنین شما را
از صفحه ۴۹۱ قرآن کریم، حداقل ۳ عبارت آشنا یافته، همراه با معنا بنویسید.
قالوا هذا سحر: گفتند این قرآن جادو است

جاء هم الحق: امد برای آنها حق
د- از آموزه‌های مهم توحیدی و قرآنی، ذکر و یاد خداست. از این رو پیشوایان معصوم به ما آموخته‌اند که در هنگام انجام هر کاری به شکلی خدا را یاد کنیم. هنگام بیرون آمدن از خانه، غذا خوردن، شروع یک کار، آماده شدن برای خواب و... یکی از آداب اسلامی آن است که هنگام سوار شدن بر یک وسیله نقلیه این آیات را از سوره زخرف بخوانیم. سعی کنید آنها را با توجه به معنا حفظ کنید و در زمان مناسب بخوانید.

سُبْحٰنَ الَّذِي سَخَّرْنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِيْنَ ﴿۱۳﴾
وَ اِنَّا اِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُوْنَ ﴿۱۴﴾

چه پاک و بزرگ است کسی که این (وسیله) را در اختیار ما قرار داد و گرنه ما نمی توانستیم آن را در اختیار بگیریم و قطعاً ما به سوی پروردگارمان بازمی گردیم.

درس دوم

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

زنده می‌کند ، بابرکت ، می‌میراند ، نزد ، میان ، ارسال کننده

ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	مُبَارَك، مُبَارَكَة	مبارک ، بابرکت	۶	يُحْيِي	زنده می‌کند
۲	مُنذِر	هشدار دهنده، بیم دهنده	۷	يُمِيتُ	می‌میراند
۳	عِنْد	... نزد	۸	أَوَّلِينَ	پیشین، پیشینیان
۴	مُرْسِل	ارسال کننده ، فرستنده	۹	مَوْقِنِينَ	اهل یقین
۵	بَيْن	میان ، بین			

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱- وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ:

سوگند به کتاب روشن

۳- فِي لَيْلَةٍ مُبْرَكَةٍ:

در شبی بابرکت

۵- أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا:

فرمانی از نزد ما

۷- رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ:

رحمتی از پروردگارت

۹- يُحْيِي وَيُمِيتُ:

زنده می‌کند و می‌میراند

۲- إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ:

قطعا ما نازل کردیم انرا

۴- إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ:

قطعا ما هشدار دهنده هستیم

۶- إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ:

قطعا ما ارسال کننده هستیم

۸- السَّمِيعُ الْعَلِيمُ:

شنوای دانا

۱۰- رَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ:

پروردگار پدران پیشین شما

۱- گاهی «واو» به معنای «سوگند به» است و به آن واو قسم می‌گویند.

۲- «إِنَّا» + «نَا» ← «إِنَّا، إِنَّا»

۳- ترکیب «أَبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ» به صورت «پدران پیشین شما» معنا می‌شود و نه به صورت «پدران شما پیشین».

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۴۹۴ تا ۴۹۸ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیات ۱ تا ۸ سوره دخان را کامل کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱- حمّ : حا میم

۲- وَالصِّكْرِ الْمُبِينِ : سوگند به کتابی روشن

۳- إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ : قطعاً ما نازل کردیم آنرا در شبی مبارک (با برکت)

۴- إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ : قطعاً ما هشدار دهنده هستیم

۵- فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ : در آن (شب) هر کار مهمی (از سایر کارها) جدا و تعیین تکلیف می‌شود.

۶- أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ : فرمانی از سمت ما است قطعاً ما ارسال کننده هستیم

۷- رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ : رحمتی از پروردگارت قطعاً او شنوای داناست

۸- رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا : پروردگار آسمان و زمین و آنچه میان آنهاست

۹- إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ : اگر اهل یقین هستید

۱۰- لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ : نیست معبودی جز او زنده میکند و می‌میراند

۱۱- رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ : پروردگار شما و پروردگار پدران پیشین شما

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

زندگی ، حکم می‌کنند ، بصیرت‌ها ، کارهای بد ، مرگ

ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	بَصَائِر	بصیرت‌ها	۵	مَمَات	مرگ
۲	سَيِّئَاتِهَا	بدی‌ها، جمع سَيِّئَةٌ	۶	سَاءَ	چه بد است
۳	سَوَاء	یکسان، مساوی	۷	يَحْكُمُونَكُمْ	میکنند، قضاوت می‌کنند
۴	مَحْيَا	زندگی	۸	تَسْتَوِي	مساوی است

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

- ۱- هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ : این بصیرتی برای مردم است
- ۲- لِقَوْمٍ يوقِنُونَ : برای قومی (گروهی) که یقین دارند
- ۳- أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ : آیا گمان کردند کسانی که
- ۴- أَنْ نَجْعَلَهُمْ : که قرار می‌دهیم آنها را
- ۵- كَالَّذِينَ آمَنُوا : مانند کسانی که ایمان آوردند
- ۶- وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ : و انجام دادند کارهای خوب
- ۷- سَوَاءٌ مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ : یکسان است زندگی آنها و مرگ آنها
- ۸- سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ : چه بد است آنچه حکم می‌کنند
- ۹- اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ : خداوند قضاوت میکند میان شما روز قیامت
- ۱۰- وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ : و مساوی نیست نیکی و بدی

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۴۹۹ تا ۵۰۲ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه دو آیه ۲۰ و ۲۱ سوره جاثیه را کامل کنید.

۱- هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ : این بصیرتی برای مردم و هدایت و رحمت است

۲- لِقَوْمٍ يوقِنُونَ ﴿۲۰﴾ : ..... برای گروهی که یقین دارند

۳- أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجترَحُوا السَّيِّئَاتِ : ای گمان کردند کسانی که انجام دادند کارهای بد را

۴- أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ : که قرار میدهیم آنها را مانند کسانی که ایمان آوردند و کارهای خوب انجام دادند

۵- سَوَاءٌ مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿۲۱﴾ : یکسان است زندگی و مرگشان چه بد است آنچه حکم میکند

ج- از صفحه ۴۹۹ قرآن کریم حداقل دو آیه آشنا یافته، همراه با معنا بنویسید.

تذیل **آیه اول** و **معنا** الله العزيز الحكيم: فرو فرستادن قرآن از سوی خداوند عزیز و حکیم است

آیه دوم و معنا:

د- آیا می‌دانید بسیاری از ضرب‌المثل‌ها و اشعار بر معنا و زیبای فارسی از آیات قرآن کریم و سخنان حکیمانۀ معصومان علیهم‌السلام گرفته شده است. اکنون با دقت در آیات صفحه ۵۰۰ قرآن کریم، بیان کنید این شعر زیبا با کدام یک از عبارات قرآنی این صفحه هم‌معناست:

هر چه کنی به خود کنی   گر همه نیک و بد کنی

آدمی و عملش

من عمل صلحا فلنفسه و من اساء فعليها

معنی:

دهد پس برای خویش است و هر کس کار بدی انجام ده

ترجمه:

هر کس کار خوبی انجام

پس به ضررش است

درس سوم

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

پاداش ، یاران ، جاودان ، ترس ، انجام می‌دادند ، اندوهگین می‌شوند

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اهل، ... یاران	أَصْحَاب	۵	سرآمد، مدت	أَجَل	۱
جاودان	خَالِدِينَ	۶	مشخص، معین	مُسَمَّي	۲
پاداش	جَزَاء	۷	ترس	خَوْف	۳
... ، عمل می‌کردند	كَانُوا يَعْمَلُونَ	۸	... ، غمگین می‌شوند	يَحْزَنُونَ	۴

انجام میدادند

غمگین میشوند

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱- وَمَا بَيْنَهُمَا :

و آنچه میان آنهاست

۲- وَأَجَلٍ مُّسَمًّى :

و سرآمدی مشخص

۳- قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ :

گفتند پروردگار ما الله است

۴- فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ :

پس ترسی بر آنها نیست

۵- وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ :

و نه آنها غمگین میشوند

۶- أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ :

انها اهل بهشت هستند

۷- خَالِدِينَ فِيهَا :

جاودان در آن هستند

۸- جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ :

پاداشی بخاطر آنچه انجام میدادند

۱- گاهی «ب» به معنای «به سبب، به خاطر» است؛ بِمَا: به خاطر آنچه

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه های ۵۰۲ تا ۵۰۶ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیه سوم و دو آیه ۱۳ و ۱۴ سوره احقاف را کامل کنید.

۱- مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى :

خلق - نکردیم - آسمان - و - زمین - را - و - آنچه - میان - آنهاست - جز - به - حق - و - سرامدی معلوم

۲- وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُّعْرِضُونَ ﴿۲﴾ : و ..... نسبت به هشداری که داده شده اند،

بی توجهی کردند. کسانی که

۳- إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ : ..... قطعا - کسانی - که - گفتند - پروردگار - ما - الله - است

۴- ثُمَّ اسْتَقَامُوا : سپس در راه حق فرار گرفته و از آن منحرف نشدند.

۵- فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۲﴾ : ترس - بر - آنها - نیست - و - آنها - اندوهگین - نمیشوند

۶- أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا : ..... آنها اهل بهشت جاویدان هستند

۷- جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۱﴾ : ..... پاداشی بخاطر آنچه انجام میدادند

ج- از صفحه ۵۰۶ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هریک بنویسید.

عذاب الیم : عذابی دردناک

انه الله كل شيء قدير : قطعا او بر همه چیز تواناست

د- آیه ای در صفحه ۵۰۲ قرآن کریم به زیباترین و کامل ترین شکل بیان سپاس و ستایش خداوند است.

آن آیه را همراه با معنای آن بنویسید و سعی کنید آن را حفظ کنید و همیشه بخوانید.

همه در ستایش او

متن : فله الحمد رب السموت و رب الارض رب العلمین

ترجمه :

پس برای خداست سپاس و ستایش پروردگار آسمانها و زمین و عالم

پیام قرآنی

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

تبعیت کردند ، نازل شد ، کارها

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نازل . شد	نُزِلَ	۴	مانع شدند	صَدَّوْا	۱
کزدند، پیروی کردند	اتَّبَعُوا	۵	محو و نابود کرد، همراه کرد	أَضَلَّ	۲
نازل . شد	أُنزِلَ	۶	اعمال ، ... کارها	أَعْمَال	۳

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۲- وَصَدَّوْا عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ:

و مانع شدند از راه خدا

۴- بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ:

به آنچه نازل شد بر حضرت محمد (ص)

۶- اتَّبَعُوا الْحَقَّ:

پیروی کردند حق را

۱- الَّذِينَ كَفَرُوا:

کسانی که کافر شدند

۳- أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ:

نابود کرد

۵- هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ:

آن حق است از سوی خداوند

۷- اتَّبِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ:

پیروی کنید آنچه نازل شد بر شما از سوی خداوند

۸- وَاتَّبِعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ:

و تبعیت کنید نوری که نازل شد همراه او

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۰۷ تا ۵۱۰ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیات اول تا سوم سوره محمد (ص) را کامل کنید.

- ۱- الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ۝۱ :
- کسانی که کافر شدند و مانع شدند از راه خدا نابود کرد کارهایشان را
- ۲- وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ :
- و کسانی که ایمان آوردند و انجام دادن کارهای خوب
- ۳- وَعَامَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ :
- و ایمان آوردند به آنچه نازل شد بر حضرت محمد (ص)
- ۴- وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ :
- و آن حق است از سوی پروردگارشان
- ۵- كَفَرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ :
- پوشانید
- ۶- وَأَصْلَحَ بِاللَّهِمْ ۝۲ :
- و حال و روزشان را بهبود بخشید.

۷- ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ :

زیرا کسانی که کافر شدند پیروی کردند باطل را

۸- وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ :

قطعاً کسانی که ایمان آوردند پیروی کردند حق را

۹- كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ ۝۳ :

خدا برای مردم حال و وضعشان را بیان می‌کند.

این چنین

ج- از صفحه ۵۰۸ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای آن بنویسید.

ان لا اله الا الله : قطعاً نیست معبودی جز خدا

د- در صفحه ۵۰۷ قرآن کریم در آیه زیبایی، خداوند مؤمنان را نوید می‌دهد که اگر با ایمان و عمل صالح، دین خدا و او را یاری کنند، خدا نیز آنها را یاری می‌کند و در همه امور، آنها را محکم و ثابت قدم می‌گرداند. این آیه شریفه را بیابید، همراه با معنای آن بنویسید و سعی کنید آن را حفظ کنید.

یاری خدا، یاری از خدا

متن : یا ایها الذین امنوا ان تصروا الله ینصرکم ویثبت اقدامکم

ترجمه :

ای کسانی که ایمان آوردید اگر خداوند را یاری کنید شما را یاری میکند و شما را ثابت قدم میکند

درس چہارم

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

روان است ، بزرگ ، لشکریان ، رستگاری ، رودها ، زیر

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
زینز	تَحْتَ	۵	آرامش	سَكِينَةً	۱
روزنها	أَنْهَارٍ	۶	لشکریان، جمع جُند	جُنُودٍ	۲
موفقیت ، ... رستگاری	فَوْزٍ	۷	وارد می کند	يُدْخِلُ	۳
بزرگ	عَظِيمٍ	۸	روان است	تَجْرِي	۴

فعالیت دوم

معنای این ترکیب ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱- هُوَ الَّذِي :

او کسی است که

۲- أَنْزَلَ السَّكِينَةَ :

نازل کرد آرامش

۳- جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ :

لشکریان و آسمانها

۴- عَلِيمًا حَكِيمًا :

دانای حکیم

۵- لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ :

تا وارد کند مردان و زنان با ایمان را

۶- تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ :

روان است از زیرش رودها

۷- خَالِدِينَ فِيهَا :

جاودان هستند در آن

۸- فَوْزًا عَظِيمًا :

موفقیت بزرگ

۱- لِيُدْخِلَ = لِ + يُدْخِلُ ← لِيُدْخِلَ : تا وارد کند

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۱۱ تا ۵۱۵ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیات ۴ و ۵ سوره فتح را کامل کنید.

۱- هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ:

او کسی است که نازل کرد آرامش را دل های مومنان

۲- لِيَزِدُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ: تا بیفزایند ایمانی بر ایمانشان

۳- وَاللَّهُ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ: و برای خداست لشگریان آسمان و زمین

۴- وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا: و خداوند دانای حکیم است

۵- لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِلِقَائِهِ: مردان و زنان مومن را در بهشت های

۶- تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا: روان است از زیرش رودها جاودان هستند در آن

۷- وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ: و بپوشاند از آن بدیهایشان را

۸- وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا: و آن نزد خداوند موفقیتی بزرگ است

ج- از صفحه ۵۱۱ و ۵۱۲ قرآن کریم چند عبارت آشنا را بیابید و همراه با معنای هریک بنویسید (غیر از

عبارات آیه چهارم و پنجم).

کان الله غفورا رحیما: خداوند امرزنده مهربان است

و الله جنود السموات والارض: و برای خدا لشگریان آسمان و زمین

د- در صفحه ۵۱۲ قرآن کریم یک پیام بسیار زیبا و مشهور قرآن کریم آمده است. آن را یافته، همراه با معنا

بنویسید و حفظ کنید.

خدا، برترین قدرت

متن: ید الله فوق ایدیهم

ترجمه: دست خدا بالای دست های آنها است

آموزش معانی

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

فعالیت اول

نباید مسخره کند ، می باشند ، زنان ، برادران ، اصلاح کنید

معنا	کلمه	ردیف
شاید	عَسَى	۵
میباشند، باشند	يَكُونُونَ ، يَكُونُوا	۶
زنان	نِسَاء	۷

معنا	کلمه	ردیف
برادران	إِخْوَةٌ	۱
اصلاح کنید	أَصْلِحُوا	۲
مورد رحمت قرار می گیرید	تُرْحَمُونَ	۳
نباید مسخره کند	لَا يَسْخَرُ	۴

معنای این ترکیب ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

فعالیت دوم

۱- إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ!

مؤمنان فقط برادر هستند

۲- وَاتَّقُوا اللَّهَ:

و تقوای خدا را پیشه کنید

۵- لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ:

نباید مسخره کند گروهی گروهی دیگر را

۷- خَيْرًا مِنْهُنَّ:

بهتر از آنها

۲- فَاصْلِحُوا:

پس اصلاح کنید

۴- لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ:

شاید شما مورد رحمت قرار گیرید

۶- عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا:

شاید که باشند

۸- وَلَا نِسَاءً مِنْ نِسَائِهِ:

و نه زنانی، زنان دیگر را

۱- این عبارت را به صورت «مؤمنان، فقط با هم برادرند» معنا کنید. یعنی مؤمنان فقط باید با هم برادری و مهربانی کنند

نه جنگ و نزاع.

۲- در این دو عبارت حرف «من» معنا نمی شود و در آخر ترجمه، کلمه «را» می آید.

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۱۵ تا ۵۲۰ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیه ۱۰ و قسمت اول آیه ۱۱ سوره حجرات را کامل کنید.

۱- **إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ:** ..... به ..... راستی ..... مومنان ..... برادرند .....

۲- **فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخْوَابِكُمْ:** اصلاح ..... کنید ..... میان دو برادرتان.

۳- **وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ:** ..... پس تقوای خدا را پیشه کنید شاید شما مورد رحمت قرار بگیرید

۴- **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ:** ..... ای کسانی که ایمان آوردید نباید مسخره کنید

۵- **عَسَىٰ أَن يَكُونَ خَيْرًا مِّنْهُمْ:** ..... شاید که باشند بهتر از آنها

۶- **وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءِ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ:** .....

و نه زنانی زنان دیگر را شاید ..... باشند .....

باشند بهتر از آنها **ج-** از صفحه ۵۱۷ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هر یک بنویسید.

اولئك هم الصدقون: آنها همان راستگویان هستند

يعلم ما فى السموت و ما فى الارض: میداند آنچه در آسمان و زمین است

د- سوره حجرات یکی از زیباترین و جامع‌ترین سوره‌های قرآن کریم است. در این سوره مسائل بسیار مهم

اعتقادی در زمینه اطاعت کامل از خدا و پیامبر اکرم و نیز مسائل مهم اجتماعی میان مسلمانان مانند صلح و

پرهیز از جنگ و نیز مسائل ارزشمند اخلاقی آمده است. از این سوره یا به طور خاص، از صفحه ۵۱۷، یکی

از این پیام‌های ارزشمند را انتخاب کنید و همراه با معنای آن بنویسید. سپس آن را حفظ و به آن پای بند باشید.

آیین زندگی

من ان اكرمكم عند الله اتقكم

ترجمه: قطعاً بزرگوارترین شما نزد خدا با تقوا ترین شماست

پیام قرآنی

درس پنجم

آموزش معانی

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

فعالیت اول

استغفار می کنند ، بودند ، سحرها ، نیازمند ، ثروت

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
ثروت ، جمع مال	أموال	۴	بودند	كانوا	۱
نیازمند، درخواست کننده	سائل	۵	سحرها ، جمع سحر	أسحار	۲
محروم ، نیازمند	محرورم	۶	... ، آمرزش می خواهند	يَسْتَغْفِرُونَ	۳

استغفار میکنند

معنای این ترکیب ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

فعالیت دوم

۲- فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ :

در باغها و چشمه ها

۴- هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ :

انها آمرزش میخواهند

۶- لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ :

برای نیازمندان و محرومان

۸- وَفِي أَنْفُسِكُمْ :

در خود شما

۱- إِنَّ الْمُتَّقِينَ :

قطعا افراد با تقوا

۳- إِنَّهُمْ كَانُوا :

قطعا آنها بودند

۵- وَفِي أَمْوَالِهِمْ :

در ثروتشان

۷- وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ :

و در زمین نشانه هایی

الف - هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۲۱ تا ۵۲۵ قرآن کریم را بخوانید.

ب - ترجمه آیات ۱۵ تا ۲۱ سوره ذاریات را کامل کنید.

۱- **إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ** ﴿۱۵﴾ طغایا افراد با تقوا در بهشت و چشمه‌ها هستند

۲- **عَاخِذِينَ مَاءً آتَاهُمْ رَبُّهُمْ** : آنچه پرزوردگارشان به آنها می‌دهد می‌گیرند!

۳- **إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ** ﴿۱۶﴾ قطعا آنها پیش از آن نیکوکار بودند.....

۴- **كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ** ﴿۱۷﴾ : آنها فقط کمی از شب را می‌خوابیدند (و بیشتر شب را در دعا و نماز بودند).

۵- **وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ** ﴿۱۸﴾ : ..... و در سحرها آنها استغفار میکنند.....

۶- **وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ** ﴿۱۹﴾ : ..... و در ثروتشان سهمی است برای محرومین

۷- **وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ** ﴿۲۰﴾ : در زمین نشانه‌هایی است برای کسانی که یقین دارند

۸- **وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ** ﴿۲۱﴾ : در نفس خود شما ..... پس آیا نمی‌بینید!؟

ج - از صفحه ۵۲۳ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و معنا کنید.

ان الله هو الرزاق ذو القوة المتين : قطعا خداوند همان روزی دهنده صاحب قدرت ابد

است

د - در صفحه ۵۲۳ قرآن کریم، خداوند به پیامبر می‌فرماید : «به مؤمنان پند و تذکر بده که برای آنها سودمند

است». این آیه شریفه را بیابید، همراه با ترجمه آن بنویسید. به نظر شما چرا پند و تذکر سودمند است؟ در این باره

با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

مؤمنان را سود بخشد!

و فَنَكُنْ : فان الذکری تنفع المومنین

و بِهِ بِإِذْنِهِ : مؤمنان پند و تذکر بده که برای آنها سودمند است

۱- در اینجا «ب» به معنای «در» است.

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

پند ، خاندان ، آسان کردیم

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
پندگیرنده	مُدَّكِر	۴	آسان کردیم	یَسِّرنا	۱
هشدارها، هشداردهندگان	نُذِر	۵	پند، یاد	ذِکْر	۲
مجازات کردیم، گرفتیم	أَخَذنا	۶	آل، خاندان	ءآل	۳

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱- وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ :

و قطعاً آسان کردیم قرآن را

۳- وَلَقَدْ جَاءَ :

و قطعاً آمد

۵- كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا :

تکذیب کردند آیات ما را

۷- فَأَخَذْنَاهُمْ :

پس مجازات کردیم آنها را

۲- لِلذِّكْرِ :

برای پند

۴- ءآلِ فِرْعَوْنَ :

خاندان فرعون

۶- كُلِّهَا :

تمام آنها

مذکر انس باقرآن در خانه

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۲۶ تا ۵۳۰ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیات ۴۰ تا ۴۲ سوره قمر را کامل کنید.

۱- **وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ** : ..... و قطعاً اسان کردیم قرآن را برای پند

۲- **فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ** : ... پس آیا هیچ پند گیرنده ای هست

۳- **وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ** : و قطعاً برای خاندان فرعون هشدارهایی آمد

۴- **كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُفْرًا** : و تکذیب کردند نشانه‌ها را به طور کامل

۵- **فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٍ** :

پس مجازات کردیم را آن گونه که فردی عزتمند و مقتدر مجازات می کند.

ج- از صفحه ۵۲۷ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هر یک بنویسید.

هو اعلم بکم : او به شما داناتر است

وانا امات و احیا : و قطعاً او میمیراند و زنده میکند

د- در صفحه ۵۲۷ قرآن کریم، عبارات زیبا و پرمعنای بسیاری آمده است. در یکی از آنها خداوند می فرماید :

«در دستیابی به حق، ظن و گمان کافی نیست». در حقایقی مهم همچون اعتقادات دینی باید به یقین و اطمینان

کامل دست یافت. این عبارت حکیمانه را بیابید، همراه با معنای آن بنویسید و چه خوب است آن را حفظ کنید.

فقط یقین!

ومتلن: الظن لا یغنی من الحق شیئاً

در ترجمه دستیابی به حق حدس و گمان کافی نیست

پیام قرآنی

درس ششم

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

سجده می‌کند ، ترازو ، یاد داد ، طغیان نکنید ، سخن

ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	عَلَّمَ	یاد داد ، آموخت	۵	رَفَعَ	برافراشت
۲	بَيَّنَّ	سخن ، سخن گفتن	۶	وَضَعَ	قرارداد، نهاد
۳	نَجْم	علف، گیاه بدون ساقه	۷	مِيزَان	ترازو ، معیار
۴	يَسْجُدُ	سجده می‌کند	۸	لَا تَطْغَوْا لَطْغِيَانِ	نکنید ، از حد نگذرید

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۲- عَلَّمَ الْقُرْآنَ: قرآن را یاد بگیرید

۴- عَلَّمَهُ الْبَيَانَ: یاد داد به او سخن گفتن را

۶- وَالنَّجْمِ وَالشَّجَرِ: و علف و درخت

۸- رَفَعَهَا: برافراشت آنرا

۱۰- أَلَّا تَطْغَوْا: که طغیان نکنید

۱۲- بِالْقِسْطِ: با عدالت

۱- الرَّحْمَنُ: خدای ... بخشنده

۳- خَلَقَ الْإِنْسَانَ: انسان را آفرید

۵- الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ: خورشید و ماه

۷- يَسْجُدَانِ: سجده می‌کنند

۹- وَضَعَ الْمِيزَانَ: قرارداد معیار

۱۱- أَقِيمُوا الْوَزْنَ: برپا دارید وزن کردن را

۱- «نجم» به معنای «ستاره» نیز است؛ اما در اینجا بهتر است به معنایی که در جدول آمده، ترجمه شود.

۳- قِسْطٌ: عدل

۲- أَلَّا = أَنْ + لَا

الف - هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۳۱ تا ۵۳۴ قرآن کریم را بخوانید.

ب - ترجمه آیات ۱ تا ۹ سوره «الرحمن» را کامل کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱- الرَّحْمَنُ ۱ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ۲ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ۳ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ۴

خدای بخشنده ۱ قرآن را یاد داد ۲ انسان را ۳ آفرید به او سخن گفتن یاد داد ۴

۲- الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ۵ خورشید و ماه با حساب و اندازه در نظم هستند.

۳- وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ۶ : علف و درخت سجده میکنند.....

۴- وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ۷ : آسمان را برافراشت و میزان قرار داد

۵- أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ۸ : که طغیان نکنید در میزان.....

۶- وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ ۹ : و به پا دارید وزن را به عدل.....

۷- وَلَا تُمْسِكُوا بِمِيزَانِ ۹ : و در ترازو (وزن کردن و سنجیدن) کم و کاست نگذارید.

ج - از صفحه ۵۳۲ و ۵۳۳ قرآن کریم چند آیه یا عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هر یک بنویسید.

د - یکی از پیام‌های زیبا و پرمعنای قرآن کریم که در سال‌های قبل نیز با آن آشنا شده‌اید، در صفحه ۵۳۳

قرآن کریم آمده است. این پیام را بیابید و همراه با معنای آن بنویسید. با دوستان خود گفت‌وگو کنید و ببینید که چه مطالب عمیق‌تری از این پیام دریافت می‌کنید.

نیکی جواب نیکی

هل جزاء الاحسن الا الاحسن : متن

آیا پاداش خوبی جز خوبی است : ترجمه

پیام قرآنی

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

می آشامید ، می رویانید ، دیدید ، شکر می کنید ، می خواهیم ، کشاورز

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
میخواهیم	نَشَاءُ	۴	دیدید ، دقت کردید	رَأَيْتُمْ	۱
می آشامید می نوشید	تَشْرَبُونَ	۵	رویائید ، زراعت می کنید	تَزْرَعُونَ	۲
... ، سپاسگزاری می کنید	تَشْكُرُونَ	۶	کشاورز ، رویاننده	زَارِع	۳

شکر میکنید

فعالیت دوم

معنای این ترکیب ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱- أَفْرَعَيْتُمْ :

پس آیا دیدید

۲- تَزْرَعُونَ :

میرویانید انرا

۵- لَوْ نَشَاءُ :

اگر بخواهیم

۷- نَحْنُ مَحْرُومُونَ :

ما محروم هستیم

۲- ءَأَنْتُمْ :

ایا شما

۴- أَمْ نَحْنُ الزَّرَّاعُونَ :

یا ما میرویانیم

۶- لَجَعَلْنَاهُ :

قطعا قرار میدهیم انرا

۸- فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ :

پس چرا تشکر نمیکنید

نکته: گاهی بهتر است «اسم فاعل» یا «اسم مفعول» در جمله به صورت فعل معنا شود؛ مانند :

لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ : برای زکات انجام دهندگان هستند. ← زکات را می پردازند.

وَ مَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ : و ما برانگیخته شدگان نیستیم. ← و ما برانگیخته نمی شویم.

۱- اینجا بهتر است «زارعون» به صورت فعل مضارع (زراعت می کنیم، می رویانیم) معنا شود.

۲- فَلَوْلَا... : پس چرا...

الف - هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۳۵ تا ۵۳۷ قرآن کریم را بخوانید.

ب - ترجمه آیات ۶۳ تا ۷۰ سوره واقعه را کامل کنید.

۱- **أَفَرَأَيْتُمَا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾** : ایادقت میکنید به آنچه می‌کارید؟

۲- **ءَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهَا أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ﴿٦٤﴾** : ..... آیا شما میرویانید انرا یا ما میرویانیم

۳- **لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾** :

اگر بخواهیم قطعاً قرار میدهیم خرد و خشک شده، و شما ناراحت و متعجب می‌شوید!

۴- **إِنَّا لَمُغْرَمُونَ ﴿٦٦﴾** : (و می‌گفتید) واقعاً ما زیان کردیم.

۵- **بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾** : ..... بلکه ما محروم هستیم

۶- **أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾** : آیا دیدید ابی را که مینوشید

۷- **ءَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ ﴿٦٩﴾** :

ایا شما آن را از ابر فرو فرستادید یا ما هستیم که آن را فرو می‌فرستیم.

۸- **لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾** :

اگر میخواستیم قرار میدادیم انرا تلخ و شور پس چرا شکر نمیکنید

ج - از صفحه ۵۳۷ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و آنها را همراه با معنای هر یک بنویسید.

انه لقران کریم : قطعاً ان قران کریم است

و هو بكل شیء علیم : و او بر هر چیزی داناست
د - از صفحه ۵۳۷ قرآن کریم، چند پیام قرآنی می‌توانید انتخاب کنید. یکی از آنها را همراه با معنا بنویسید.

متن :

ترجمه :

پیام قرآنی

درس هفتم

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

یاری می‌کند ، پیامبران ، فایده‌ها ، قدرتمند ، آهن

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
سختی	بَأْسٌ	۵	رسولان ، جمع رَسُول	رُسُلٌ	۱
فایده‌ها	مَنَافِعُ	۶	دلایل روشن ، جمع بَيِّنَةٌ	بَيِّنَاتٌ	۲
یاری نمی‌کند	يَنْصُرُ	۷	رفتار کند ... به، به پا دارد	يَقُومَ ... بِـ	۳
قوی ، قدرتمند	قَوِيٌّ	۸	اهن	حَدِيدٌ	۴

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

- ۱- أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا: فرستادیم پیامبران را
- ۲- بِالْبَيِّنَاتِ: با دلایل روشن
- ۳- أَنْزَلْنَا مَعَهُمْ: نازل کردیم با آنها
- ۴- لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ: تا به پا دارند مردم عدل را
- ۵- أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ: نازل کردیم آهن را
- ۶- بِأَسْسٍ شَدِيدٍ: سختی بسیار
- ۷- مَنَافِعُ لِلنَّاسِ: فایده‌هایی برای مردم
- ۸- لِيَعْلَمَ اللَّهُ: تا بشناسید پروردگار را
- ۹- يَنْصُرُهُ: یاری میکند او را
- ۱۰- قَوِيٌّ عَزِيزٌ: قدرتمند شکست ناپذیر

۲- گاهی «شدید» به معنای «بسیار» است.

۱- گاهی «ب» به صورت «با» معنا می‌شود.

۳- در اینجا «يَعْلَمُ» به معنای «بشناسد» یا «مشخص کند» است.

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۳۸ تا ۵۴۱ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیه ۲۵ سوره حدید را کامل کنید.

۱- **لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ** : ..... قطعا ..... فرستادیم ..... پیامبران ..... را ..... با ..... دلایلی ..... روشن

۲- **وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ** : ..... و ..... نازل ..... کردیم ..... با ..... آنها ..... کتاب ..... و ترازو ..... را

۳- **لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ** : ..... تا ..... مردم ..... عدل ..... را ..... پیا ..... دارند

۴- **وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ** :

..... و ..... نازل ..... کردیم ..... آهن ..... را ..... در ..... آن ..... سختی ..... بسیار ..... و ..... فایده ..... هایی ..... برای ..... مردم ..... است

۵- **وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ** :

..... و ..... هر کس را که ..... یاری میکند او را ..... در حالی که (خدا از دید او) نهان است. پیامبرانش

۶- **إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ** :

قطعا خداوند قدرتمند شکست ناپذیر است

ج- از صفحه ۵۳۸ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هر یک بنویسید.

و له اجرکم کریم: برای او پادای ارزشمند است

۵. الذی خلق السموت والارض: او کسی است که آسمان ها وزمین را افرید

د- از صفحه فوق یک پیام قرآنی را که در سال‌های قبل با آن آشنا شده‌اید، همراه با معنای آن بنویسید. این

پیام چه نکاتی را به ما متذکر می‌شود. در این باره با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

همه جا با ما!

و هو معکم این ما کنتم

متن:

و او باشماست هر جا که باشید

ترجمه:

پیام قرآنی

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

مساوی است ، نباشید ، شخص ، رستگار ، آتش ، فردا

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نافرمان، گناهکار، منحرف	فاسِق	۵	شخص ، انسان	نَفْس	۱
مساوی است	یَسْتَوِی	۶	فردا	عَد	۲
آتش	نار	۷	نباشید	لَا تَكُونُوا	۳
رستگار ، موفق	فَائِز	۸	فراموش کردند	نَسُوا	۴

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

- ۱- اتَّقُوا اللَّهَ: تقوای خدا را پیشه کنید
- ۲- لِعَدٍ: برای فردا
- ۳- وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ: و نباشید مانند کسی
- ۴- نَسُوا اللَّهَ: فراموش کردند خدا را
- ۵- أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ: آنها همان گناهکارانند
- ۶- لَا يَسْتَوِي: مساوی نیست
- ۷- أَصْحَابُ النَّارِ: اهل آتش
- ۸- أَصْحَابُ الْجَنَّةِ: اهل بهشت
- ۹- هُمُ الْفَائِزُونَ: آنها رستگارند

۱- در اینجا بهتر است «هم» را به صورت «همان» ترجمه کنید.

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۴۲ تا ۵۴۸ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیات ۱۸ تا ۲۰ سوره حشر را کامل کنید.

۱- **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ**: ای... کسانی... که... ایمان... آوردید... تقوای... خدا... پیشه کنید

۲- **وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ**: و باید دقت کند هر شخصی را که از پیش می‌فرستد... برای... فردا

۳- **وَ اتَّقُوا اللَّهَ**: و... تقوای... خدا... پیشه... کنید.....

۴- **إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ** ۱۸: ..... قطعاً... خداوند... به... آنچه... انجام... میدهیند... آگاه است

۵- **وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ**:

مانند کسی که... خدا... را... فراموش... کردند... نباشید... پس (خدا) خود آنها را از یاد خودشان برد.

۶- **أُولَئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ** ۲۱: ..... آنها... همه... گناهکارند.....

۷- **لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ** مساوی... نیستند... اهل... آتش... و... اهل... بهشت

۸- **أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفٰئِزُونَ** ۲۰: ..... اهل... بهشته... همان... رستگارانند

ج- از صفحه ۵۴۵ قرآن کریم چند عبارت آشنا یافته و همراه با معنای هر یک بنویسید.

د- در آیات پایانی سوره حشر (صفحه ۵۴۸) مجموعه‌ای از زیباترین اسم‌ها و صفت‌های خدای بزرگ آمده

است. هر بخش از آنها را که دوست دارید به عنوان پیام قرآنی انتخاب کنید و همراه با معنا بنویسید. چه خوب

است آیات ۱۸ تا ۲۴ سوره حشر را با توجه به معنا حفظ کنید و آنها را گاه به گاه بخوانید.

الله

متن: الملك القدوس السلم المومن . .

ترجمه: سلطان، رپاک، آرام بخش، ایمنی بخش

پیام قرآنی

درس هشتم

آموزش معانی

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

فعالیت اول

جهاد و تلاش می کنید ، خانه ها ، ایمان می آورید ، نجات می دهد ، گناهان

ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	تُنَجِّي	نجات میدهد	۵	يَغْفِرُ	می آمرزد، می پوشاند
۲	تُؤْمِنُونَ	ایمان می آورید	۶	ذُنُوبَ	گناهان ، جمع ذنب
۳	تُجَاهِدُونَ	جهاد و تلاش می کنید	۷	مَسَاكِنَ	خانه ها ، جمع مسکن
۴	كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ	می دانستید	۸	عَدْنِ	جاودان

فعالیت دوم

معنای این ترکیب ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

- ۱- تِجَارَةٌ تُنَجِّيْكُمْ :
تجارتی که شما را نجات میدهد
- ۲- تُوْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ :
ایمان میاورید به خدا و رسولش
- ۳- تُجَاهِدُونَ فِي سَبِيْلِ اللّٰهِ :
جهاد و تلاش میکنید در راه خدا
- ۴- بِاَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ :
با اموالتان و جانهایتان
- ۵- خَيْرٌ لَّكُمْ :
بهتر است برای شما
- ۶- اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ :
اگر میدانستید
- ۷- يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ :
میامرزند گناهان شما را
- ۸- يُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ :
وارد میکند شما را در بهشت
- ۹- مَسَاكِنَ طَيِّبَةً :
خانه هایی پاک
- ۱۰- فِي جَنَّةِ عَدْنٍ :
در بهشت جاویدان
- ۱۱- ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ :
آن رستگاری بزرگی است

۱- گاهی بهتر است «ب» به صورت «با» معنا شود.

۲- با توجه به نکته صفحه ۱۸، ترجمه این فعل، هم به صورت «بدانید» صحیح است و هم به صورت «می دانستید».

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۴۹ تا ۵۵۲ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیات ۱۰ تا ۱۲ سوره صف را کامل کنید.

۱- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا: ..... ای کسانی که ایمان آوردید .....

۲- هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ : ..... اینها راهنمایی کنم شما را ... ی که بر تجارتی

۳- تُنَجِّيْكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿۱۰﴾ : ..... شما را نجات میدهد از عذابی دردناک

۴- تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ:

ایمان بیاورید به خدا و پیامبرش و جهاد کنید در راه خدا با مالها و جانهایتان

۵- ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۱﴾ : این بهتر است برای شما اگر میدانستید

۶- يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ : ..... میاورد گناهان شما را وارد میکند شما را به بهشت

۷- تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ : ..... روان است از ریزش رودها

۸- وَمَسْكِنٍ طَيِّبَةٍ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ : ..... و خانه‌هایی پاک در بهشت جاویدان

۹- ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۲﴾ : ..... آن رستگاری بزرگی است

ج- از صفحه ۵۵۲ قرآن کریم چند عبارت آشنا یافته، همراه با معنای هر یک بنویسید.

نحن انصارا. . . : ما یاران خدا هستیم

د- از صفحه ۵۵۲ قرآن کریم کدام عبارات را برای پیام قرآنی مناسب می‌دانید. پیامی را که برای مؤمنان مژده و بشارت است انتخاب و ترجمه کنید.

یاری خدا و پیروزی نزدیک

متن: نصر من الل. و فتح و غریب

ترجمه: یاری از ان خداست و پیروزی نزدیک است

پیام قرآنی

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

خرید و فروش ، وقتی که ، رستگار می شوید ، ندا داده شد

ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	إِذَا	وقتی که	۵	قُضِيَ	تمام شد
۲	نُودِيَ	ندا داده شد	۶	إِنْتَشَرُوا	پراکنده شوید
۳	بِيعَ	خرید و فروش	۷	إِبْتَغُوا	بجوید ، طلب کنید
۴	ذَلِكُمْ	این ، آن	۸	تُفْلِحُونَ	... ، موفق می شوید

رستگار میشوید

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا :

ای کسانی که ایمان آوردید

۲- مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ :

در روز جمعه

۳- ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ :

آن بهتر است برای شما

۴- فَانْتَشَرُوا فِي الْأَرْضِ :

پس پراکنده شوید در زمین

۵- وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا :

و یاد کنید خدا را بسیار

۶- إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ :

وقتی که ندا داده شد برای نماز

۷- إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ :

بسوی یاد خدا

۸- فَإِذَا قُضِيَ الصَّلَاةُ :

پس وقتی که تمام شد نماز

۹- وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ :

و یاد کنید خدا را بسیار

۱۰- لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ :

شاید شما رستگار شوید

۱- در اینجا کلمه «مِنْ» به صورت «در» معنا می‌شود.

۲- گاهی با توجه به کلماتی که قبل از فعل مضارع می‌آید، معنای فعل کمی تغییر می‌کند، به این تغییر توجه داشته باشید، مانند :

لِ + تَعْلَمُونَ : تا (برای اینکه) + می‌دانید ← تا بدانید

لَعَلَّكُمْ + تُفْلِحُونَ : تا (شاید، به این امید که) شما + موفق می‌شوید ← تا موفق شوید.

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۵۳ تا ۵۵۵ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه دو آیه ۹ و ۱۰ سوره جمعه را کامل کنید.

۱- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا : ای کسانی که ایمان آوردید .....

۲- إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ : وقتی که ندا داده شده برای نماز در روز جمعه

۳- فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ : پس بشتابید به سوی یاد خدا .....

۴- وَذَرُوا الْبَيْعَ : ورها کنید خرید و فروش را .....

۵- ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۰﴾ : ان بهتر است برای شما اگر بدانید

۶- فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ : وقتی نماز تمام شد پس پراکنده شوید در زمین

۷- وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا : و بجوید از لطف خدا و یاد کنید خدا را بسیار

۸- لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۱۰﴾ : شاید شما رستگار شوید

ج- از صفحه ۵۵۵ قرآن کریم چند عبارت آشنا یافته، همراه با معنای هریک بنویسید.

و الله خبير بما تعلمون : و خداوند آگها است به آنچه انجام می‌دهید

د- در صفحه ۵۵۵ قرآن کریم کدام عبارت عزتمندان واقعی را معرفی می‌کند. این عبارت را به عنوان

پیام قرآنی انتخاب کرده و همراه با معنا بنویسید.

عزتمندان واقعی

متن : ولله العزه و لرسوله و للمومنين

ترجمه : عزت مخصوص خداوند ،رسولش و افراد با ایمان است

درس نهم

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

توکل می کند ، اندازه ، قرار می دهد ، محل خروج

ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	يَتَّقِي (يَتَّقِي)	تقوا داشته باشد	۵	يَحْتَسِبُ	گمان می کند
۲	يَجْعَلُ	قرار میدهد	۶	يَتَوَكَّلُ	توکل می کند
۳	مَخْرَجُ	راه نجات، محل، خروج	۷	حَسْبُ	کافی است
۴	حَيْثُ	جا، هر کجا	۸	قَدْرُ	اندازه

فعالیت دوم

معنای این ترکیب ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱- وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ:

و هرکس تقوای خدا را پیشه کند

۳- وَيَرْزُقُهُ:

و روزی میدهد او را

۵- وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ:

و هرکسی توکل کند بر خداوند

۷- قَدْ جَعَلَ اللَّهُ:

قطعا قرارداد خداوند

۲- يَجْعَلُ لَهُ مَخْرَجًا:

قرار میدهد برا او راه نجات را

۴- مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ:

از جایی که گمان نمیکنند

۶- فَهُوَ حَسْبُهُ:

پس او برایش کافی است

۸- لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا:

برای هر چیز اندازه ای

۱- تمام فعل های مضارع این عبارات به صورت مضارع التزامی معنا می شود؛ نه مضارع اخباری. به مثال های زیر دقت کنید.

مضارع اخباری: می داند، قرار می دهد، توکل می کنند، تقوا دارند.

مضارع التزامی: بداند، قراردادهد، توکل کند، تقوا داشته باشد.

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۵۶ تا ۵۶۱ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این عبارات از سوره طلاق را کامل کنید. این قطعه یکی از زیباترین و پرمعناترین پیام‌های قرآنی است. سعی کنید این قطعه را حفظ کنید و آن را با توجه به معنای آن، در آغاز روز و پس از نمازهای خود بخوانید.

۱- **وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا** : و هرکس تقوای خدا را پیشه کند قرار میدهد برای او راه نجات

۲- **وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ** : و روزی میدهد او را از جای که گمان نمیکند

۳- **وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ** : و هرکس خداوند

۴- **إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ** : ... کار و خواست خود را به انجام می‌رساند.

۵- **قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا** : ... قطعاً ... خداوند ... برای ... هرچیز ... اندازه ... ای ... قرار داد

ج- با مراجعه به صفحه ۵۵۹ قرآن کریم، آیه ۱۱ سوره طلاق را به طور کامل ترجمه کنید. معنای کدام یک از کلمات این آیه را نمی‌دانید؟ آیا می‌توانید معنای این گونه کلمات را با توجه به سایر کلمات هر جمله، حدس بزنید.

یتلوا: تلاوت میکند

لیخرج: تا خارج کند

د- در آیات صفحه ۵۵۷ چند پیام قرآنی آمده است؟ یکی از این پیام‌ها بیانگر هدایت خاص خداوند است. آن را یافته، همراه با ترجمه بنویسید.

هدایت الهی

متن: و من یومن بالله یهد قلبه

ترجمه: و هرکس ایمان آورد به خدا دلش را هدایت میکند

پیام قرآنی

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

می شنیدیم ، دست ، اندیشه و درک می کنیم ، یا ، مرگ

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
گوش شنوا داشتیم ، ...	كُنَّا نَسْمَعُ	۵	دست، جمع: آیدی	يَد	۱
یا ...	أَوْ	۶	مزگ	مَوْت	۲
اندیشه و درک می کنیم	نَعْقِلُ	۷	می آزماید	يَبْلُو	۳
دوزخ، آتش فروزان	سَعِير	۸	کدام، کدام یک	أَيُّ	۴

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

- ۱- بِيَدِهِ الْمُلْكُ :
به دست اوست فرمانروایی
- ۲- خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ :
خلق کرد مرگ و زندگی را
- ۳- لِيَبْلُوَكُمْ :
تا بیازماید شما را
- ۴- أَيْكُمْ :
کدام یک از شما
- ۵- الْغَزِيرُ الْغَفُورُ :
عزتمند بسیار امرزنده
- ۶- لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ :
اگر گوش شنوا داشتیم
- ۷- أَوْ نَعْقِلُ :
یا اندیشه و درک می کردیم
- ۸- مَا كُنَّا :
نبودیم
- ۹- أَصْحَابِ السَّعِيرِ :
اهل دوزخ

۱- در اینجا «نَعْقِلُ» را به صورت ماضی استمراری معنا کنید؛ یعنی: (كُنَّا) نَعْقِلُ : اندیشه و درک می کردیم

۲- در اینجا «ما» نافی است؛ یعنی فعل پس از خود را منفی می کند.

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۶۲ تا ۵۶۷ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیات اول و دوم و نیز آیه ۱ تا ۱۰ سوره ملک را کامل کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱- تَبْرَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ : برقرار و پرخیز است کسی که فرمانروای دست اوست

۲- وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۱ : و او بر همه چیز تواناست.

۳- الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ : کسی که خلق کرد مرگ و زندگی را

۴- لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۲ : بیازماید شما را که کدامیک از شما بهترین عمل بهتری دارد.

۵- وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَفْوُ ۲ : و او عزتمند بسیار آمرزنده است

...

۶- وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ : و گفتند اگر گوش شنوا داشتیم یا اندیشه و درک میکردیم

۷- مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ۱۰ : از اهل دوزخ نبودیم

ج- از صفحه ۵۶۳ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و معنای هریک را همراه آن بنویسید.

انه بکل شیء بصیر: قطعا او بر همه چیز آگاه است

د- در صفحه ۵۶۴ قرآن کریم در آیه مشهوری، پیامبر اکرم به داشتن صفت بسیار ارزشمندی توصیف شده

است. این آیه را بیابید و به عنوان پیام قرآنی، همراه با معنای آن بنویسید. خوب است این آیه را حفظ کنید.

ما در این ویژگی چه نسبتی با پیامبر خود داریم؟ مولوی در تمثیل زیبایی می گوید:

شیر را، بچه همی ماند به او
تو به پیغمبر چه می مانی، بگو

انسانی با برترین اخلاق

انک لعلی خلق عظیم متن:

و قطعا تو دارای اخلاقی نیکو هستی ترجمه:

پیام قرآنی

درس دهم

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

به تأخیر می اندازد ، هشدار ده ، داخل شد به

معنا	کلمه	ردیف
داخل شوید به ... ، وارد شد به	دَخَلَ	۴
نیفزای، زیاد نکن	لَا تَزِدْ	۵
هلاکت ، نابودی	تَبَارَ	۶

معنا	کلمه	ردیف
هشدار ده	أَنْذِرْ	۱
می آید	يَأْتِي	۲
... ، مهلت می دهد به	يُؤَخِّرُ	۳

به تأخیر می اندازد

فعالیت دوم

معنای این ترکیب ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱- إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا:

قطعا ما فرستادیم حضرت نوح را

۳- أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ:

که عذابی دردناک برای آنها میاید

۵- أَنْ اِعْبُدُوا اللَّهَ:

که عبادت کید خدا را

۷- وَأَطِيعُونَ:

و اطاعت کنید مرا

۹- وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى:

و شما را تا سرآمدی معین به تأخیر می اندازد

۱۱- رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ:

پروردگارا بیامرز پدر و مادر مرا و هرکسی را که داخل خانه ام شد با ایمان

۱۳- وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ:

و مردان با ایمان و زنان با ایمان و نیفزای ستمکاران را مگر نابودی

۱- گاهی کسره نماینده ضمیر «ی» است؛ مانند: يَقُومُ = یا قومی؛ أَطِيعُونَ = اطیعونی

۲- «إلی» در اینجا به معنای «تا» است.

۳- در اینجا «مُؤْمِنًا» را «با ایمان» معنا کنید.

الف - هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۶۸ تا ۵۷۳ قرآن کریم را بخوانید.

ب - آیات اول تا چهارم و آیه آخر سوره نوح را ترجمه کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱- **إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ بَقِيعًا** ما فرستادیم حضرت نوح (ع) را بسوی قومش

۲- **أَنْ أَنْذِرَ قَوْمَكَ** : که هشدار دهنده قومت را

۳- **مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ** : پیش از آنکه بر آنها عذابی بیاید

۴- **قَالَ يَاقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ** : گفت: ای قوم من قطعاً من برای شما هشدار دهنده‌ای روشن هستم

۵- **أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا** : که عبادت کنید خدا را و تقوای او را و پیشه کنید و اطاعت کنید مرا

۶- **يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ** : میامرزد برای شما گناهاتان را

۷- **وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى** : به تأخیر میاندازد مرگ شما را تا سرامدی مشخص

۸- **إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ** :

قطعاً وقتی سرآمد الهی بیاید تأخیر نمی‌افتد، اگر میدانستید

۹- **رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ** : پروردگارا بیامرز مرا و پدر و مادرم را

۱۰- **وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ** : و هر کس داخل خانه ام شد با ایمان مردان مومن و زنان مومن

۱۱- **وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا** : و نیفزای ستمکاران مگر نابودی

آموزش معانی

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

فعالیت اول

طولانی ، نیم ، بگیر ، اندک ، یادکن ، کم

معنا	کلمه	ردیف
کار و تلاش	سَبَح	۶
طولانی بسیار	طَوِيل	۷
یاد کن	أذْکُرُ	۸
بگیر ، قرار بده	إِتَّخِذْ	۹

معنا	کلمه	ردیف
برخیز، به پاخیز	قُم	۱
کم ، ... اندک	قَلِيل	۲
نصف ، ... نیم	نِصْف	۳
آرام و با دقت بخوان	رَتِّل	۴
سنگین ، گران بار ، با ارزش	ثَقِيل	۵

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

فعالیت دوم

- ۱- قُمِ اللَّيْلَ: برخیز شب را
- ۲- إِلَّا قَلِيلًا: مگر کمی
- ۳- نِصْفًا: نصفش
- ۴- وَرَتَّلِ الْقُرْآنَ: و آرام و با دقت قرآن را
- ۵- قَوْلًا ثَقِيلًا: سخنی سنگین
- ۶- إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ: قطعاً برای تو در روز
- ۷- سَبْحًا طَوِيلًا: کاروتلاش طولانی
- ۸- وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ: و یادکن نام پروردگارت را
- ۹- رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ: پروردگار مشرق و مغرب
- ۱۰- فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا: پس قرارداده او را مدافع و پشتیبان

الف - هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۷۴ تا ۵۸۰ قرآن کریم را بخوانید.

ب - ترجمه آیات اول تا نهم سوره مزمل را کامل کنید.

۱- يَا أَيُّهَا الْمَزْمَلُ ﴿١﴾ قُمْ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢﴾ : ... ای جامه به خود پیچیده * ..... برخیز... شب را

۲- نِصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ﴿٣﴾ : ... نصفش... یا اندکی از آن کم کن،

۳- أَوْزِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ﴿٤﴾ : یا بر آن بیفزای و کاملًا آرام و... با دقت بخوان قرآن را

۴- إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ﴿٥﴾ : قطعاً... ما نازل خواهیم کرد... بزرگو... سختی... گران... بار را

۵- إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا ﴿٦﴾ : قطعاً عبادت در شب استوارتر، خالصانه‌تر و از لغزش دورتر است.

۶- إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ﴿٧﴾ : قطعاً... برای... تو... در... روز... کار... و... تلاش... طولانی است

۷- وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ﴿٨﴾ : مباد کن نام پروردگارت را و تنها به او دل ببند.

۸- رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُرْسِدُ الْبُلُوكَ بِاللَّيْلِ وَالنَّجْمَاتِ كَأَن يَصْفُو السُّجُودَ

۹- فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ﴿٩﴾ : ... پس... قرار... بده... او... را... مدافع... و... پشتیبان...

ج - از صفحه ۵۷۵ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هر یک بنویسید.

قم فانذر: برخیز پس بترسان

د - از صفحه ۵۷۴ یا ۵۷۵ یکی از دو پیامی را که در سال‌های قبل با آن آشنا شده‌اید و درباره انس با قرآن کریم

است یافته، و همراه با معنا بنویسید.

انس با قرآن کریم

فاقرء ا و ما تيسر من القران

متن:

ترجمه: بخوانید از قرآن هر قدر برای شما میسر است

درس یازدهم

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

زندگی ، از چه ، قرار ندادیم

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
محل آرامش و استراحت	مِهَاد	۵	از چه	عَمَّ (عَنْ + مَا)	۱
گونه‌ها و شکل‌ها (ی مختلف)، جمع زوج	أَزْوَاج	۶	هرگز چنین نیست	كَلَّا	۲
آسایش و آرامش	سُبَات	۷	سپس، بازهم	ثُمَّ	۳
کسب و کار، ...	مَعَاش	۸	قرار ندادیم	لَمْ نَجْعَلْ	۴

فعالیت دوم

همان‌طور که در درس عربی آموخته‌اید، هرگاه «سَ» یا «سَوْفَ» قبل از فعل مضارع بیاید، فعل به صورت آینده معنا می‌شود، مانند:
يَعْلَمُ: می‌داند ← سَيَعْلَمُ: خواهد دانست

۱- النَّبِيَّ الْعَظِيمِ: خبر بزرگ

۲- كَلَّا سَيَعْلَمُونَ: هرگز چنین نیست

۳- أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ:

ایا قرار ندادیم زمین را

۴- خَلَقْنَاكُمْ:

افریدیم شما را

۵- سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا:

خواهیم نوشت آنچه گفتند

۶- فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ:

پس خواهیم دانست

۷- سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا:

قرار خواهد داد خداوند بعد از هر سختی آسانی را

الف - هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۸۰ تا ۵۸۵ قرآن کریم را بخوانید.

ب - ترجمه آیات اول تا یازدهم سوره نبا را کامل کنید.

۱- **عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ**: ... از یکدیگر می‌پرسند؟ ۲- **عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ**: ... از خبر بزرگ.

۳- **الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ**: که آنها در آن اختلاف دارند.

۴- **كَلَّا سَيَعْمُونَ**: هرگز چنین نیست خواهند دانست
 ۵- **ثُمَّ كَلَّا سَيَعْمُونَ**: سپس هرگز چنین نیست خواهند دانست

۶- **الْمَنْجَعِ الْاَرْضِ مِهْدًا**: ایا قرار ندادیم زمین را محل آرامش و استراحت.....

۷- **وَالْجِبَالِ اَوْتَادًا**: و کوهها را وسیله استقرار و پابرجایی (زمین).

۸- **وَخَلَقْنَاكُمْ اَزْوَاجًا**: وافریدیم شما را به گونه های مختلف
 ۹- **وَاجْعَلْنَا لَكُمْ اَسْبَاتًا**: و قرار دادیم خواب شما را برای آرامش

۱۰- **وَاجْعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا**: و قرار دادیم شب را پوششی
 ۱۱- **وَاجْعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا**: و قرار دادیم روز را برای زندگی

ج - از صفحه ۵۸۱ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هر یک بنویسید.
 احیا و امواتا: زندگان و مردگان

د - راز جاودانگی شعر و ادب فارسی از آن روست که ترجمان زیبا و لطیف بسیاری از معارف حکیمانه قرآن

کریم است. سعدی شاعر بزرگ ایرانی چنین گفته است:

پرهیزکار باش که دادار آسمان
 فردوس جای مردم پرهیزکار کرد

به نظر شما کدام آیات صفحه ۵۸۴ قرآن کریم الهام بخش این شعر سعدی است؟

جایگاه پرهیزکاران

و ان الجنة هي الماوی

پس قطعا بهشت جایگاه اوست

متن:

ترجمه:

پیام قرآنی

آموزش معانی

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

فعالیت اول

خلق شد ، چگونه ، می بینند ، گسترده شد ، شتر

معنا	کلمه	ردیف
برافراشته شد	رُفِعَتْ	۵
برپا شد	نُصِبَتْ	۶
... ، هموار شد	سُطِحَتْ	۷

گسترده شد

معنا	کلمه	ردیف
میبینید	يَنْظُرُونَ	۱
شتر	إِبِلٍ	۲
چگونه	كَيْفَ	۳
خلق شد	خُلِقَتْ	۴

معنای این ترکیب ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

فعالیت دوم

۲- إِلَى الْإِبِلِ :
به شتر

۴- وَ إِلَى السَّمَاءِ :
و به آسمان

۶- وَ إِلَى الْجِبَالِ :
و به کوهها

۸- وَ إِلَى الْأَرْضِ :
و به زمین

۱- أَفَلَا يَنْظُرُونَ :

پس آیا نمیبینید

۳- كَيْفَ خُلِقَتْ :

چگونه خلق شد

۵- كَيْفَ رُفِعَتْ :

چگونه برافراشته شد

۷- كَيْفَ نُصِبَتْ :

چگونه برپا شد

۹- كَيْفَ سُطِحَتْ :

چگونه گسترده شد

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۸۶ تا ۵۹۲ قرآن کریم را بخوانید.

ب- آیات ۱۷ تا ۲۰ سوره غاشیه را ترجمه کنید.

۱- أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾ :

پس آیا دقت نمیکنید به شتر چگونه خلق شد

۲- وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾ :

و به آسمان چگونه برافراشته شد

۳- وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾ :

و به کوهها چگونه برپا شد

۴- وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾ :

و به زمین چگونه گسترده شد

ج- از صفحه ۵۸۷ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هر یک بنویسید.

يعلمون ما تفعلون: میدانید آنچه انجام میدهید

ليوم عظيم: روز بسیار بزرگی است

د- در سوره انفطار (صفحه ۵۸۷) خداوند سرانجام نیکوکاران و گناهکاران را به سادگی و زیبایی نشان داده

است. آنها را بیابید و به عنوان پیام قرآنی انتخاب کنید و با حفظ این دو آیه همیشه به معنا و مفهوم آن توجه داشته

باشید.

سرانجام نیکوکاران و گناهکاران

متن: ان الابرار لفي نعيم و ان الفجار لفي جحيم

ترجمه: قطعاً نیکوکاران در بهشت پرنعمتند و گناهکاران در آتش دوزخند

